

Η γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την παραγραφή των φορολογικών υποθέσεων

Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΝΣΚ) εξέδωσε πρόσφατα γνωμοδότηση σχετικά με την απόφαση - ορόσημο της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣΤΕ 1738/2017) της 27ης Ιουνίου 2017. Το ΣΤΕ με την απόφαση αυτή, που επηρεάζει σημαντικό αριθμό ελέγχων και καταλογισμών, έκρινε ότι οι συνεχείς παρατάσεις της παραγραφής παραβιάζουν τις συνταγματικές αρχές της ασφάλειας δικαίου και της αναλογικότητας καθώς και το άρθρο 78 του Συντάγματος περί της αρχής της νομιμότητας του φόρου και ότι οι φορολογικοί έλεγχοι που διενεργούνται μετά την παρέλευση της προθεσμίας της κανονικής παραγραφής στηρίζονται σε αντισυνταγματικές διατάξεις, με αποτέλεσμα να είναι ακυρωτέοι οι σχετικοί καταλογισμοί.

Επικοινωνία

Ευτυχία Πηλιγκου

Tax Partner

epiliqou@deloitte.gr

Τηλ.: 210 6781294

Θωμάς Λεβέντης

Tax Partner

tlevantis@deloitte.gr

Τηλ.: 210 6781262

Ιστορικό

Γενικά, η αξίωση του Δημοσίου να επιβάλλει φόρους παραγράφεται σε πέντε έτη από το τέλος του έτους εντός του οποίου υποβάλλεται η δήλωση, αν και σε εξαιρετικές περιπτώσεις και βάσει συγκεκριμένων διατάξεων, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί σε 10, 15 ή 20 έτη.

Η υπόθεση που συζητήθηκε ενώπιον του ΣτΕ αφορούσε νόμους που παρέτειναν την προθεσμία παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου να επιβάλλει φόρους λίγο πριν την παρέλευση της αρχικής παραγραφής (είτε της παράτασης αυτής). Το αποτέλεσμα αυτών των νομοθετικών διατάξεων ήταν ο κανόνας της κανονικής πενταετούς παραγραφής να μην έχει πλέον σε καμία περίπτωση εφαρμογή.

Η απόφαση του ΣτΕ

Το ΣτΕ έκρινε επί υπόθεσης φορολογίας εισοδήματος ότι διάταξη νόμου που παρατείνει το χρόνο παραγραφής φορολογικών αξιώσεων, των οποίων η έναρξη του χρόνου παραγραφής είναι προγενέστερη από το προηγούμενο ημερολογιακό έτος της δημοσιεύσεως του νόμου που παρέτεινε την παραγραφή, είναι ανίσχυρη ως αντίθετη στην απορρέουσα από την αρχή του κράτους δικαίου αρχή της ασφάλειας δικαίου.

Το ΣτΕ, επίσης, έκρινε ότι με βάση την αρχή της αναλογικότητας, η προθεσμία παραγραφής πρέπει να έχει, συνολικά, εύλογη διάρκεια, να ορίζεται εκ των προτέρων και να είναι επαρκώς προβλέψιμη από τον φορολογούμενο. Η εύλογη διάρκεια της παραγραφής εξυπηρετεί σύμφωνα με το ΣτΕ τη δυνατότητα άσκησης αποτελεσματικού ελέγχου από την πλευρά της φορολογικής αρχής, καθώς σκοπός των φορολογικών ελέγχων δεν είναι ούτε η τιμωρία των φορολογούμενων ούτε απλώς η βεβαίωση φόρων, αλλά η είσπραξή τους, η οποία τίθεται εν αμφιβόλω όταν η βεβαίωση γίνεται σε πολύ μεταγενέστερο χρονικά σημείο από τη χρήση που αφορούν.

Η γνωμοδότηση του ΝΣΚ

Σε απάντηση σχετικού ερωτήματος της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) για τα ανακύπτοντα ζητήματα από την ως άνω απόφαση του ΣτΕ, το ΝΣΚ διατύπωσε τις ακόλουθες θέσεις:

- Οι αποφάσεις του ΣτΕ δεσμεύουν μόνο τους διαδίκους στη δίκη επί της οποίας εκδόθηκαν. Ωστόσο, αν υποθέσεις με ακριβώς όμοια προς τα επιλυθέντα με την απόφαση

του ΣΤΕ νομικά ζητήματα οδηγηθούν ενώπιον των δικαστηρίων, τα τελευταία θα ακολουθήσουν τη νομολογία του ΣΤΕ και η έκβαση δεν θα είναι ευνοϊκή για το Δημόσιο. Επομένως, αν και η Φορολογική Διοίκηση δεν υποχρεούται σε συμμόρφωση με την ως άνω απόφαση του ΣΤΕ στην αντιμετώπιση άλλων υποθέσεων με όμοια ζητήματα, ανάγεται στην αρμοδιότητά της αν θα συνεχίσει του ελέγχους ή την έκδοση εντολών για χρήσεις που θεωρούνται παραγεγραμμένες με βάση την παραπάνω απόφαση.

- Επί της παραπάνω γνώμης, μειοψήφησαν οχτώ Νομικοί Σύμβουλοι οι οποίοι εξέφρασαν την γνώμη ότι η Φορολογική Διοίκηση οφείλει να μην εκδίδει εντολές ελέγχου και να μην προβεί στην συνέχιση ελέγχων για χρήσεις για τις οποίες έχει διαπιστωθεί παραγραφή της φορολογικής αξιώσεως του Δημοσίου.

- Η διάταξη περί δεκαετούς παραγραφής λόγω συμπληρωματικών στοιχείων δεν επηρεάζεται από την εν λόγω απόφαση του ΣΤΕ και πρέπει να εφαρμόζεται από τη Φορολογική Διοίκηση.

- Η διάταξη του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας («ΚΦΔ») για την εικοσαετή παραγραφή σε περιπτώσεις φοροδιαφυγής, αν και αντίθετη στις αρχές της αναλογικότητας και της ασφάλειας δικαίου, πρέπει ομοίως να εφαρμόζεται από τη Φορολογική Διοίκηση μέχρι εκδόσεως αποφάσεως του ΣΤΕ που θα αντιμετωπίσει τη συνταγματικότητα ή/και την ερμηνεία της.

- Δεν μπορούν να επιστραφούν ως αχρεωστήτως καταβληθέντες φόροι που καταλογίσθηκαν με το επιχείρημα ότι αφορούν παραγεγραμμένες χρήσεις χωρίς ακύρωση ή τροποποίηση των καταλογιστικών πράξεων από τη ΔΕΔ ή τα Δικαστήρια.

- Αν έχουν υποβληθεί αιτήσεις υπαγωγής στον Ν.4446/2016 (Εθελούσια Αποκάλυψη Αθλητών Εισοδημάτων), οι υπαχθέντες δεν μπορούν να απαλλαγούν της υποχρέωσης καταβολής των βεβαιωθέντων ποσών με επίκληση της αποφάσεως του ΣΤΕ.

- Για το ζήτημα της άσκησης ποινικής δίωξης για παραγεγραμμένες χρήσεις, το ΝΣΚ παραπέμπει στις εισαγγελικές αρχές και τα ποινικά δικαστήρια.

Αναμένεται πιθανώς η έκδοση κάποιας εγκυκλίου από την πλευρά της Φορολογικής Διοίκησης με σχετικές οδηγίες προς τις φορολογικές αρχές ώστε να αποφευχθεί περαιτέρω ταλαιπωρία και κόστη των φορολογούμενων που είναι σε έλεγχο για παλαιότερες χρήσεις.

Get in touch

Στην Ελλάδα, η «Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών», η «Deloitte Business Solutions Ανώνυμη Εταιρία Συμβούλων Επιχειρήσεων» και η «Deloitte Accounting Compliance & Reporting Services A.E.» (από κοινού εφεξής «Deloitte Ελλάδα») είναι υπό-αδειούχοι της Deloitte Touche Tohmatsu Limited, μιας ιδιωτικής Βρετανικής εταιρίας περιορισμένης ευθύνης («DTTL»), της οποίας οι εταιρίες-μέλη είναι νομικά χωριστές και ανεξάρτητες οντότητες. Η Deloitte Ελλάδα μαζί με την Deloitte Ιταλίας ανήκουν πλέον και λειτουργούν υπό την εταιρία μέλος του δικτύου της Deloitte στην Κεντρική Μεσόγειο. Παρακαλούμε επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.deloitte.com/about για να ενημερωθείτε για το παγκόσμιο δίκτυο των εταιριών μελών μας.

Το δίκτυο της Deloitte παρέχει ελεγκτικές, φορολογικές, συμβουλευτικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σε πελάτες του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα όλων των κλάδων. Το δίκτυο της Deloitte προσφέρει υπηρεσίες σε 4 στους 5 οργανισμούς του Fortune Global 500® μέσω ενός παγκόσμιου διασυνδεδεμένου δικτύου εταιριών-μελών που δραστηριοποιούνται σε περισσότερες από 150 χώρες συνεισφέροντας παγκοσμίως επιπέδου δυνατότητες, βαθιά γνώση και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις πιο πολύπλοκες επιχειρηματικές προκλήσεις των πελατών μας. Για να μάθετε περισσότερα για το πώς τα περίπου 225,000 στελέχη μας δημιουργούν τον αντίκτυπο που μετράει παρακαλούμε να συνδεθείτε μαζί μας μέσω Facebook, LinkedIn ή Twitter.

Στην Ελλάδα, η «Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών» παρέχει ελεγκτικές (audit) υπηρεσίες καθώς και συμβουλευτικές υπηρεσίες διαχείρισης εταιρικού κινδύνου (risk advisory), η «Deloitte Business Solutions Ανώνυμη Εταιρία Συμβούλων Επιχειρήσεων» χρηματοοικονομικές (financial advisory), φορολογικές (tax) και συμβουλευτικές (consulting) υπηρεσίες και η «Deloitte Accounting Compliance & Reporting Services A.E.» λογιστικές υπηρεσίες (accounting outsourcing). Με περισσότερα από 600 άτομα προσωπικό και γραφεία στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, η Deloitte Ελλάδα εστιάζει σε όλους τους κυρίαρχους κλάδους της οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, της ναυτιλίας, της ενέργειας, των καταναλωτικών προϊόντων, της υγείας, του βιομηχανικού κλάδου, της τεχνολογίας, των μέσων και των τηλεπικοινωνιών, της ακίνητης περιουσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Στους πελάτες της Deloitte συγκαταλέγονται οι περισσότερες από τις μεγαλύτερες δημόσιες και ιδιωτικές εταιρίες του εμπορικού, βιομηχανικού και χρηματοοικονομικού τομέα. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας: www.deloitte.gr.

Το υλικό αυτό περιέχει αποκλειστικά και μόνο γενικές πληροφορίες και καμία από τις εταιρίες μέλη του διεθνούς δικτύου της Deloitte Touche Tohmatsu Limited ή άλλες συνεργαζόμενες οντότητες (συνολικά, το δίκτυο της Deloitte) δεν δύναται να εκληφθεί ότι δι' αυτού παρέχει συμβουλές ή υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, οι αναγνώστες θα πρέπει να αναζητήσουν εξειδικευμένες συμβουλές σχετικά με κάθε ειδικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν. Προτού λάβετε αποφάσεις ή προβείτε σε ενέργειες που μπορεί να επηρεάσουν τα οικονομικά ή την επιχείρησή σας, θα πρέπει να συμβουλευτείτε ειδικό επαγγελματία σύμβουλο. Καμία νομική οντότητα του δικτύου της Deloitte δεν αποδέχεται ευθύνη για οιαδήποτε ζημία υποστεί οποιοσδήποτε που βασίστηκε στο παρόν.

Φραγκοκκλησιάς 3α και Γρανικού, 15125 Μαρούσι, Τηλ: +30 210 6781100

© 2017 Όλα τα δικαιώματα κατοχυρωμένα.

Για να μην λαμβάνετε emails σχετικά με αυτό το θέμα, παρακαλώ όπως αποστείλετε ένα απαντητικό email στον αποστολέα με τη λέξη "Unsubscribe" στο πεδίο του θέματος.